

LJN: BB6926, Rechtbank Amsterdam , 382637 / KG ZA 07-2048
Pee/SK

Datum 01-11-2007

uitspraak:

Datum 01-11-2007

publicatie:

Rechtsgebied: Civiel overig

Soort procedure: Kort geding

Inhoudsindicatie : De Voorzieningenrechter te Amsterdam verbiedt vereniging van pedofielen Martijn foto's van kinderen van leden van de koninklijke familie te publiceren. Door het publiceren van die foto's wordt inbreuk gemaakt op het portretrecht van die kinderen en op de persoonlijke levenssfeer van die leden van de koninklijke familie. Daarbij heeft de voorzieningrechter het karakter van de website van Martijn in aanmerking genomen.

Uitspraak

vonnis

RECHTBANK AMSTERDAM

Sector civiel recht, voorzieningenrechter

zaaknummer / rolnummer: 382637 / KG ZA 07-2048 Pee/SK

Vonnis in kort geding van 1 november 2007

in de zaak van

1. ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID WILLEM-ALEXANDER, Prins van Oranje, Prins der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Jonkheer Van Amsberg,
2. HARE KONINKLIJKE HOOGHEID M?XIMA, Prinses der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, mevrouw Van Amsberg,
eiser sub 1 tevens pro se en eisers sub 1 en 2 in hun hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordigers van hun minderjarige dochter HARE KONINKLIJKE HOOGHEID CATHARINA-AMALIA BEATRIX CARMEN VICTORIA, Prinses der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau,
wonende te Wassenaar,
3. ZIJNE HOOGHEID MAURITS WILLEM PIETER HENDRIK, Prins van Oranje-Nassau, Van Vollenhoven,
4. HARE HOOGHEID MARIL?NE, Prinses van Oranje-Nassau, Van Vollenhoven,
eiser sub 3 tevens pro se en eisers sub 3 en 4 in hun hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordigers van hun minderjarige kinderen ANASTASIA MARGRIET JOSEPHINE VAN LIPPE-BIESTERFELD VAN VOLLENHOVEN en LUCAS MAURITS PIET HENRI VAN LIPPE-BIESTERFELD VAN VOLLENHOVEN,
wonende te Amsterdam,

eisers bij gelijklopende dagvaardingen van 26 oktober 2007,

procureur mr. P.N. van Regteren Altena,
advocaat mr. H.J.M. Boukema te Den Haag,

tegen

de vereniging
VERENIGING MARTIJN,
gevestigd te Hoogeveen, kantoorhoudende te Amsterdam,
gedaagde,
vertegenwoordigd door haar voorzitter [X].

De procedure

Ter terechtzitting van 29 oktober 2007 hebben eisers gesteld en gevorderd overeenkomstig de in fotokopie aan dit vonnis gehechte dagvaarding. Gedaagde heeft verweer gevoerd met conclusie tot weigering van de gevraagde voorziening. Na verder debat hebben partijen verzocht vonnis te wijzen. Na afloop van de terechtzitting heeft de voorzieningenrechter de machtiging van de kantonrechter ontvangen van eisers sub 3 en 4 op grond waarvan zij mogen optreden ten behoeve van hun minderjarige kinderen.

De feiten

Gedaagde is een vereniging die het oogmerk heeft het verspreiden van bepaalde ideeën over en acceptatie van pedofilie. Gedaagde is rechthebbende op de website www.martijn.org. Onderdeel van de voor iedereen toegankelijke website is een zogenaamd forum, waarop ongeveer 250 members toegang hebben om berichten te plaatsen.

Op 25 oktober 2007 is op de website van gedaagde door een forummember met de accountnaam DNH, de foto van de oudste dochter van eisers sub 1 en 2 geplaatst, voorzien van onder meer het volgende commentaar:
Ons koningshuis heeft weer een hele nieuwe generatie prinsjes en prinsesjes voortgebracht, en gelukkig maar!?

Eiser sub 1 is de maker van de onder 2.2. genoemde foto. De foto is afkomstig van de website van het Koninklijk Huis. De Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) heeft op die website bepaalde voorwaarden gesteld voor het (mogen) gebruiken van de foto's.

Op 25 oktober 2007 om 19.39 uur heeft de plaatsvervangend directeur van de RVD een bericht op de voice-mail van gedaagde achtergelaten, inhoudende een sommatie tot verwijdering van de foto van de website vóór de volgende ochtend. Bij brief van 26 oktober 2007 heeft mr. Boukema aan gedaagde geschreven:

(...) signaleer ik dat u een foto met teksten op een onder uw verantwoordelijkheid vallende website heeft gepubliceerd van HKH Amalia, (...). Na sommatie door de Rijksvoorlichtingsdienst tot verwijdering blijkt een andere foto van de Prinses te zijn geplaatst op een besloten deel van uw website. M.m. geldt hetzelfde voor ZKH Prins Maurits en zijn kinderen Anna en Lucas alsmede, op het besloten deel, voor de Prins en zijn zoon Lucas. (...) Ik verzoek u en sommeer voor zo veel nodig u mij heden vóór 15.00 uur bijgevoegde verklaring deugdelijk ondertekend aan mij te retourneren. (...)?

Gedaagde heeft bij brief van 26 oktober 2007 aan mr. Boukema onder meer

bericht:

?(...) Het forum heeft een besloten gedeelte, maar dat is enkel toegankelijk voor 5 personen, en daarop heeft n? uw sommatie geen enkele foto gestaan van bovengenoemde personen. Er is derhalve geen sprake van inbreuk op het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer van minderjarige kinderen, noch op inbreuk van hun portretrecht.?

Het geschil

Eisers vorderen - samengevat - bij vonnis, voorzoveel mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, gedaagde te verbieden iedere openbaarmaking van foto?s van de minderjarige kinderen van eisers op enige website of in enig ander medium, vallend onder verantwoordelijkheid van gedaagde, op straffe van een dwangsom van EUR 50.000,= per dag of per overtreding, met een maximum van EUR 10.000.000,=, met veroordeling van gedaagde in de kosten van de procedure.

Eisers stellen daartoe, samengevat, dat gedaagde de rechthebbende is op de website en de laatste zeggenschap en de verantwoordelijkheid heeft over wat er op de website verschijnt en wordt verwijderd. Eisers zijn ontsteld dat foto?s van hun kinderen op een website van een vereniging van pedofielen worden afgebeeld en zij wensen hun kinderen verre te houden van (de vereniging van) pedofielen. Na sommatie om de foto van de oudste dochter van eisers sub 1 en 2 van het forum te verwijderen, heeft gedaagde op een besloten deel van de website andere foto?s van haar en van de kinderen van eisers sub 3 en 4 geplaatst. Dat de foto?s van de kinderen onder bepaalde voorwaarden van de website van de RVD kunnen worden gedownload, heeft uitsluitend auteursrechtelijke betekenis, en staat aan het recht tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer of het portretrecht van de kinderen niet in de weg. De openbaarmaking van de portretten van de kinderen is een inbreuk op hun persoonlijke levenssfeer. De publicatie van de foto?s levert geen bijdrage aan een publiek debat over zaken van algemeen belang, terwijl de foto?s ook geen relatie hebben met het publieke functioneren van de kinderen of van eisers. Er is dan ook geen juridisch toereikende rechtvaardiging om toch te mogen publiceren.

Er is ook sprake van openbaarmaking in de zin van artikel 12 van de Auteurswet, indien de foto?s slechts te zien zijn op een besloten deel van de website en de mogelijkheid bestaat om de foto?s door te sturen of te downloaden. De bezoekers van het besloten gedeelte zijn niet te beschouwen als de ?restgroep?, een aan een familie- of vriendenkring gelijk te stellen kring, zoals vermeld in artikel 12 lid 4 van de Auteurswet. Ook verspreiding van de foto?s onder een kleine groep mensen levert een inbreuk op op het recht van bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de kinderen. Eisers willen een einde maken aan die inbreuk en willen de zekerheid dat de portretten van hun kinderen niet wederom op deze website openbaar worden gemaakt. Zonder de gevraagde voorziening is er, mede in verband met de eerdere reactie van gedaagde op de sommatie van eisers, geen zekerheid dat de inbreuken in de toekomst achterwege zullen blijven. Met de gevraagde voorziening wordt gedaagde niet in haar uitingsvrijheid beperkt. Gedaagde moet geen foto?s van kleine kinderen op haar website plaatsen zonder voorafgaande toestemming van de ouders of wettelijk vertegenwoordigers.

Eisers vorderen vergoeding van de volledige proceskosten ingevolge artikel 1019h Rv van EUR 4.500,=, omdat het hier een schending van het portretrecht betreft.

Gedaagde voert verweer. Op dit verweer wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

De beoordeling

Gedaagde bestrijdt niet dat de foto van de oudste dochter van eisers sub 1 en 2 enige tijd op de forumpagina van haar website openbaar is gemaakt. Gedaagde heeft ter zitting wel bestreden dat na verwijdering van die foto van het openbare deel van haar website op een niet openbaar deel andere foto's van kinderen van eisers openbaar zijn gemaakt. Ook bestrijdt zij dat haar website een openbaar en een besloten deel kent. Ter zitting heeft gedaagde hiertoe verklaard dat haar website geen besloten deel kent, doch slechts een prullenbak waar vijf personen toegang toe hebben en dat alleen de foto van de oudste dochter van eisers sub 1 en 2 in die prullenbak terecht is gekomen na verwijdering van de website. Gedaagde heeft echter een e-mail bericht overgelegd van haar voorzitter aan de raadsman van eisers, waarin de voorzitter verklaart: ?het forum heeft een besloten gedeelte, maar dat is enkel toegankelijk voor 5 personen ?n daarop heeft n? uw sommatie geen enkele foto bestaan van bovengenoemde personen.?

Ter zitting heeft gedaagde tegenstrijdige uitspraken gedaan over het bestaan van een besloten deel op haar website. Ter ondersteuning van hun stellingen dat naast publicatie van een foto van de oudste dochter van eisers sub 1 en 2 op het openbare deel van de website ook een andere foto van die dochter en foto's van kinderen van eisers sub 3 en 4 op (een besloten deel van) die website in de openbaarheid zijn gebracht, hebben eisers prints overgelegd van de website van stopchildabuse, waarop melding van die publicaties wordt gemaakt.

Voorshands is daarmee ? de tegenstrijdigheid in de verklaringen van gedaagde in aanmerking nemend ? voldoende aannemelijk dat op de website van gedaagde de in dit geding besproken foto's van kinderen van eisers in de openbaarheid zijn gebracht. Indien en voor zover zou blijken dat een deel van die foto's slechts toegankelijk is voor een beperkt aantal personen doet dit niet af aan die openbaarheid, reeds omdat niet is gesteld of gebleken dat die personen niet in staat zijn, nadat zij toegang tot die foto's hebben gekregen, die foto's verder te verspreiden. Bovendien is niet aangegeven hoe die groep is samengesteld, tot stand is gekomen en in samenstelling wordt beperkt. Inbreuk op het auteursrecht

Vaststaat dat eiser sub 1 auteursrechthebbende is op de foto van zijn oudste dochter die enige tijd op het voor eenieder toegankelijke deel van de website van gedaagde openbaar is gemaakt, zonder diens toestemming. Gedaagde erkent dat het gebruik van deze foto onrechtmatig is. Gedaagde voert echter als verweer aan dat niet zijzelf, maar een zekere [naam forummember], forummember van de website van gedaagde, de foto heeft geplaatst op het forum, dat zij hiervan geen weet had en dat zij dit ook niet goedkeurt, zodat zij zelf niet onrechtmatig heeft gehandeld.

Dit verweer slaagt. Gedaagde heeft aannemelijk gemaakt dat genoemde [naam forummember] de foto en de bijbehorende tekst heeft geplaatst en zij

heeft voldoende gegevens van [naam forummember] bekend gemaakt om diens identiteit te kunnen achterhalen. De plaatsing van een auteursrechtelijk beschermd portret van de dochter van eiser sub 1 op het forum door die [naam forummember], brengt mee dat eisers in de eerste plaats die [naam forummember] zouden moeten aanspreken op schending van het auteursrecht op die foto. Gedaagde biedt met haar forum weliswaar een podium voor members, ook voor het plaatsen van foto's, maar zij heeft zelf de portretten niet geplaatst en in zijn algemeenheid kan niet worden gezegd dat het aanstonds voor gedaagde kenbaar is, dan wel moet zijn, dat met die plaatsing het auteursrecht van een derde wordt geschonden. Het gaat te ver om van een eigenaar of beheerder van een website, dus ook van gedaagde, te verlangen dat zij op voorhand de op het forum te plaatsen stukken, of dit nu teksten zijn, foto's of andere werken, op schending van auteursrechten van derden onderzoekt. Dat geldt ook voor de hier besproken foto, die zich niet onderscheidt van andere foto's die met toestemming van de auteursrechthebbende, althans zonder diens bezwaar, gepubliceerd plegen te worden. Wel is de eigenaar of beheerder van een website gehouden op eerste aanmaning, zodra hem door mededeling van de auteursrechthebbende bekend wordt dat op zijn website een publicatie in strijd met een auteursrecht plaatsvindt, die publicatie op zijn website te beïndigen. Aan die verplichting heeft gedaagde, naar zij voldoende aannemelijk heeft gemaakt, voldaan. Van het schenden van het auteursrecht door gedaagde door openbaarmaking van de bewuste foto op het forum van de website is daarom geen sprake.

Inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en portretrecht

Ten aanzien van de gestelde inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de kinderen van eisers geldt het volgende. In zijn algemeenheid kan worden vastgesteld dat velen in onze samenleving pedofilie als seksuele gerichtheid afkeuren, openlijke uitingen daarvan ongewenst achten, en blootstelling van kinderen aan pedofiele gedragingen verwerpen. Dit neemt niet weg dat artikel 10 EVRM en artikel 7 Grondwet het publieke debat daarover beschermen, welke bescherming ook gedaagde toekomt. Tot die vrijheid van meningsuiting behoort niet alleen het uiten van de eigen mening, maar ook de vrijheid, binnen de beperkingen van de wet, de meningen van anderen te verspreiden.

Zo goed als aan gedaagde die vorenbedoelde vrijheid van meningsuiting toekomt, hoeft anderzijds niemand te dulden dat in dat publieke debat de persoonlijke levenssfeer van hem of zijn kinderen wordt geschonden doordat hij, zonder dat hij zelf of het algemeen belang daar aanleiding toe geeft, betrokken wordt bij het debat over pedofilie. Reeds door het enkele tonen van een foto op een website als die van gedaagde, juist ook op een forumgedeelte daarvan, wordt het kind wiens foto op deze manier wordt verspreid, onder diegenen die dergelijke pagina's (plegen te) bezoeken in verband gebracht met pedofiele wensen en gedragingen. Dit is een ontoelaatbare inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van dat kind en van zijn ouders en in strijd met het portretrecht van dat kind.

Gedaagde dient zich er bewust van te zijn dat haar website zich niet alleen richt op het publiek dat het algemene debat over wenselijkheid of onwenselijkheid van pedofilie voert, maar ook personen zal aantrekken die gericht zijn op het uiten van hun pedofiele gevoelens en daarbij en daartoe van die website gebruik maken. Gedaagde dient zich ook ervan bewust te zijn dat

op haar website gepubliceerde berichten en foto's eenvoudig zijn te vermenigvuldigen en, buiten haar macht, verder kunnen worden verspreid door bezoekers met, mogelijk ook door gedaagde, niet gewenste bedoelingen. Dit betekent dat op grond van het bijzondere karakter van de website van gedaagde zij bedacht moet zijn op, en beducht moet zijn voor misbruik en ook door haar ongewenst gebruik van haar website.

Om die reden mag van gedaagde ? anders dan wellicht van eigenaren of beheerders van websites die door hun aard niet op dergelijk misbruik en onbedoeld gebruik bedacht behoeven te zijn ? worden verlangd dat zij bij het beheren van die website en van dat forum zodanige voorzieningen treft dat niet dankzij door haar geopende publicatiemogelijkheden personen, die de grenzen aan hun vrijheid van meningsuiting niet kennen, van die website gebruik kunnen maken om publicaties die inbreuken op de rechten van anderen opleveren te verspreiden.

Het beroep van gedaagde op het bepaalde in artikel 6:196c BW gaat niet op. Zij is geen internet dienstverlener die uitsluitend (technische) toegang verschaft tot een communicatienetwerk of behulpzaam is bij het tijdelijk, tussentijds geautomatiseerd opslaan van gegevens van een ander. Zij selecteert immers de personen die zij tot haar forum actief toegang verleent en plaatst dat forum in de context van haar eigen doelstellingen.

Gedaagde bestrijdt niet dat de publicatie van de foto's in strijd is met het portretrecht van de kinderen en inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van die kinderen en hun ouders. Zij meent echter dat van haar, als kleine organisatie, niet kan worden verlangd dat zij 24 uur per dag haar forumpagina bewaakt, teneinde publicaties als de onderhavige op ieder moment van de dag te onderscheppen.

Dit standpunt kan niet worden gevolgd. Het organisatorische onvermogen van gedaagde rechtvaardigt geen inbreuk op de rechten van anderen. Naar gedaagde heeft gesteld controleert zij min of meer regelmatig de berichten op het forum op rechtmatigheid. Niet valt in te zien waarom gedaagde haar forum niet zo zou kunnen inrichten dat daarop slechts berichten worden geplaatst nadat die controle heeft plaatsgevonden. Dat daarbij enige vertraging in publicatie van meningen van forumbezoekers plaatsvindt, leidt niet tot de conclusie dat het recht op vrijheid van meningsuiting van gedaagde zelf niet is gewaarborgd.

Nu vaststaat dat gedaagde niet heeft verhinderd dat de gewraakte publicatie op haar website heeft kunnen plaatsvinden en zij zich op het standpunt stelt dat van haar niet kan worden verlangd maatregelen te treffen waardoor die publicaties op voorhand onmogelijk worden gemaakt is het voor de toekomst gevorderde verbod toewijsbaar. Dit verbod is voorzien in de wet en in een democratische samenleving noodzakelijk om de rechten van anderen dan gedaagde te beschermen. Aangezien gedaagde geen maatregelen als hiervoor bedoeld heeft getroffen om misbruik of oneigenlijk gebruik van haar website te voorkomen is het spoedeisend belang gegeven. De aan de veroordeling te verbinden dwangsom zal worden gematigd en gemaximeerd als na te melden.

Gedaagde zal als de grotendeels in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. Eisers hebben ter terechtzitting verzocht om vergoeding van de volledige proceskosten ingevolge artikel 1019h Rv. Nu in de

dagvaarding enkel de gebruikelijke veroordeling in de proceskosten wordt gevorderd en gedaagde zich op de eerst aan het slot van het pleidooi van eisers geuite vordering niet heeft kunnen voorbereiden en daartegen dus geen gemotiveerd verweer heeft kunnen voeren, wordt vergoeding van de volledige proceskosten afgewezen. De proceskosten van eisers zullen derhalve op de gebruikelijke wijze als volgt worden begroot:

- dagvaardingen EUR 168,62

- vast recht 251,00

- salaris procureur 816,00

Totaal EUR 1.235,62

De beslissing

De voorzieningenrechter

verbiedt gedaagde na betekening van dit vonnis iedere openbaarmaking van foto's van de minderjarige kinderen van eisers op enige website of in enig ander medium vallend onder de verantwoordelijkheid van gedaagde, zonder toestemming van de eisers,

bepaalt dat gedaagde voor ieder keer of iedere dag of gedeelte daarvan ? zulks ter keuze van eisers ? dat zij na betekening van dit vonnis in strijd handelt met het onder 5.1 bepaalde, aan eisers een dwangsom verbeurt van EUR 5.000,=, tot een maximum van EUR 500.000,=,

veroordeelt gedaagde in de proceskosten, aan de zijde van eisers tot op heden begroot op EUR 1.235,62, te vermeerderen met de wettelijke rente over dit bedrag vanaf de veertiende dag na betekening van dit vonnis tot de dag van volledige betaling,

verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad,

wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. J.A.J. Peeters, voorzieningenrechter, bijgestaan door mr. M. Veraart, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 1 november 2007.?